

Redactiunea

se află în

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primesc
decătu numai de la corespondenții re-
gulari și „Federatiunii.” Scrisori
anonyme nu se publică. Articlii tra-
misi si nepublicati se voru arde si nu
mai la cerere expresa se returnă.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, commercialu si economicu.

Appare Domineca.

B.-Pest'a, 13/25 Aug. 1875.

Cu inchiderea sesiunei parlamentare din Versali'a la 4 l. c. disparu de la scena tota miscamentele politice pre orisonu, abstragundude la Ispania' nefericita, carea aproape de doi se scalda in sangele filoru sei proprii. Diplomatii si-paresira unulu după pulpiturile, si se retraseră care pre la scalde, care-si pre la căte una inconjurata de splendorarea naturii, si se mai restaureze, altii că se acolo cene scie ce planuri painose. Se parea, că si candu pacea si fostu intenșu arepile preste soata omenesca si acumu in securu nu vomu vedé si fericirea.

Dar' acesta liniște placuta nu a datu, de cătu pucine momente, că cei cei gliaciiosi de pre peninsul'a Balcanului incepura se devina totu mai inițiatori. Poporale cele nefericite agătă carulu despotului din se nu mai potura suferi torturile; in perarea loru, vediendu că lumea mai favorita de sorte nu se interesa de ele, s'au rescolatu si au dăsuți: pana aici si mai departe nu! Această strigatură a celor mai puterilor a conturbatu placeurile dinathei europene; si unulu si altulu redintu necesitatu să-si inderepteze celu catra Bosphorus, ca nu cumule-se estenda preste intreaga Europa' celu periculosu.

La inceputu priviu diplomatiilor cu disprețiu incurcaturele din imanu otomanu si oficiole bucinău tote partile, că diplomati'a europei nu va suferi să-i octroieze Herzegovin'a cestiunea orientala. Dar' „gur'a, gur'a minte“ suna proverbiul românilui; deca nu ai ce face, trebuie să spuni impregiurarilor. Rescol'a din Herzegovin'a a provocat-o spiritul celu alu XIX. — idea libertatii. Nu mai Herzegovin'a gema in jugulu silunci, ci si Bosni'a si alte provincii nefericite. Caus'a era santa a rescolor a castigatu simpathiele toturorul satilor, focul s'a latit si preste n'a, periculul a devenit asiada amenintatoriu.

In numerulu trecutu arătaremu, că si existe in Europa' una liga poterilor pentru sustinerea pacii, interese carei a parti suntu difecite. Ca se ingiure dura poterile mari ori ce co-
me intre densele, s'au resolvit u se evenea la nalt'a porta in favo-
ri poporului resculat si astu-fel
mai amane pana ore candu deslega-
totala a cestiunei orientului.

Austro-Ungaria' că in nemedilo-
atingere cu imperiul otomanu, a
si initiativ'a si prin solulu seu din
Constantinop. con. Zichy a propusu gu-
niului turcescu să introduca reforme
in Bosni'a si Herzegovin'a, să faca
acestea provincie unu statu inde-
pendentu, cumu e de esplu Grett'a.

Contele Zichy fu sustinutu in projectul seu si de solii Germaniei si Rusiei. Dar' nalt'a porta i-a respunsu de o cam data cu una reforma in personalul, guvernului, denumindu pre Midhad Pasi'a la iustitia, pre Mahmut Pasi'a de presiedinte si pre Hussein Avni Pasi'a de ministru de resbelu. Intre aceste-a diuariulu din Viena' „Neues Fremdenblatt“ ne-aduce scirea de la Constantinopole că „Port'a otomană a primitu projectul pacificu a marilor poteri de nordu“ fara să ne spuna, care ar' fi acelui proiectu.

Foi'a amintita serie urmatorie cu privire la scirea de mai susu.

„Regimulu otomanu s'a supusu la unu ce neevitavera mai curendu de cătu cumu ne cugetămu noi. Nu e de lipsa să intonăm espresu, că ne bucurărău in adeveru de acesta decisiune. Ce e deceptu Port'a si-a facutu siesi servitie mari prin acăstă, dar' totu odata si deoblegă pre toti amicii pacii. Alianța celor trei imperi si-a operati a fostu supusa la proba grea in unu momentu decisoriu. In adeveru noi nu suntemu asiā sangvinici să credem, că primirea proiectului din partea Portii, ar' inca prea bene greutatile, care mai trebuie să invinse. Scimus si accea, că potu să se invescă si una suta de eventualitati care ar' pericolă de noua situatiunea. Ne linisim cu deosebire vediendu, cătu de rapede si cătu de netedu s'a facutu pasiulu celu de antaiu alu actiunei diplomatice. De aici deducem, că Port'a s'a convinsu despre intimitatea marilor poteri de nordu. Decear' fi descoperit domnii de la Bosphorus numai ce-vă urma de neunire, sau că dora ver-o potere sau altă ar' fi jalusa, de securu ar' fi mai motrosit lucrul si nu ar' fi datu respunsu decisoriu. Acăstă nu s'a intemplatu si Port'a a abdisu de a inconjură pretensiunea poterilor de nordu ceea ce ne dă unu documentu forte despre soliditatea aliantei dintre cei trei imperi. S'a facutu dura inceputulu de mari sperantie; potemu deci să privimura foră grigia si linisiti la desvoltarea mai departe. — Russ'a si Germani'a stau fidete langa Austro-Ungari'a si i-ajuta să implementeaza misiunea in oriente. Poporale slave de la sudu voru precepe, in catru au să privesca, deca inainteza catra unu venitoriu serice, deca vrea să-si vedia garantata libertatea nationala si regiunaria. Alianța celor trei imperi nu asigureaza numai linisca si pacea Europei occidentală, ci garanteaza totu odata si Europei orientale să se desvolte in pace si să-si asigureaza una esistentia demua de omu.“

Intre aceste-a „Times“ din London ne chiarifica intervenirea diplomatică din Constantinopole, carea ar' culmină in urmatorie: Austro-Ungaria', Rusia' si Germania' au facutu propunerea să se duca totii la insurgenți in Bosni'a si Herzegovin'a, să faca acestea provincie unu statu independentu, cumu e de esplu Grett'a.

adjuitoriu de la poterile externe, si că ar' si mai consultu deca ar' depune armele; afacerile sau pretensiunile interne să si-le concreda unei comisiuni speciale, carea va mediasi și poi pentru Bosni'a si Herzegovin'a una soție mai buna. La acesta propunere s'a invotu inalt'a Porta si a si denumită pre Server Pasi'a de comisariu.

De aici se si explică, de ce nu a facutu guvernul otomanu oposiție poterilor mari ale Europei. Prin acăstă propunere e disu atât'a cătu nemică, să ora-ce nu se poate sci, că ore aplicati voru fi rescolati să depuna armele pre bas'a unor promisiuni gole sau nu. Se spereaza in se una coetielegere si că se va pune capetu versarei de sange. Turci'a nu prea desvolta mare energie militară facia de insurgenți, de ora-ce se cam teme se nu erumpă revolta si in Bulgaria', Epiru si Tesalii'. Mai la vale vorbim de insa-si rescol'a din Herzegovin'a si Bosni'a; de acolo se vede, că lucrurile sunt incurcate si că Turci'a la totu casulu va trebui să faca insurgenților ore cari concesiuni.

La misicarile diplomatice, care le provoca desu amintit'a rescola, se mai adauge acumu si viati'a parlamentaria. Croato-Slavonu. La 23. l. c. banulu Mazuraniciu deschise diet'a prin unu rescriptu regescu in carele Mai. Sa lauda activitatea din sesiunea trecuta si spera că si deputatii de estu timpu voru să dovedi despre fidelitatea si alipirea de troni si despre iubirea patriei. Monarhia aduce amente representantilor, că ea mai sacra misiune a loru e, să nusea d'in tote poterile la consolidarea constitutiunei, carea de securu să contribu multu la desvoltarea intelectuală si materială a terei. Amintesce apoi facerile delegatiunei alegunde, intreareva si cestiunea căilor fierate croat — Diet'a va avea să alegă una deputiune care cu ceea a dietei ungures si a cetatii Fiume voru per tractă despre organizarea definitiva a reuniilor autonome a cetatii si celui Fiume. — Regimulu va mai să se organizeze cestiunca despre înporarea fostelor confinii militare austro-slavone, cumu si anexarea intregu teritoriului de marginie. In tote aceste-a spereaza monarhulu, că reprezentii voru desvolta activitate si le vor tracta cu moderatiune. Rescripulu primitu cu aplause frenetică si cu traesca regele.“

Arăntulu transleithanu se va desfășura la 1. l. c. prin insu-si regele.

Linistă de justitia in zelulu seu celu dmirău se mai prepareaza să desfășoare in 23 de tribunale de primă instanță. Astădă dîce dlu ministru că o faciună micsoreze spăsele bugetului si săiba apoi si puncte de mancare inti arondaraca teritoriala a municipiilor carea trebuie să se realizeze astădă si curendu. Poftim nu mai naște.

Pretul de Prenumerat: Pre trei lune 2 fl. v. a. Pre siese lune 4 „ „ „ Pre anu intregu 8 „ „ „

Pentru România: Pre an. intregu 24 Fr. = 24 Lei n. Pre 6 lune 12 „ = 12 „ „ Pre 3 — 6 „ = 6 „ „

Pentru Insertiuni: 10 cr. de linia, si 30 cr. taxă a timbrului pentru fiecare publicație separat. In locul deschis 20 cr. de linia. Unu exemplar costa 10 cr.

Totu la 23 l. c. se deschise si parlamentul Greciei. Regele accentua relatiunile cele bune cu staturile externe, recomandă fidelitate intru aplicarea constitutiunei, si că toti cetatenii se invetiție art'a militara, ér la fine promisie că va alege unu ministeriu compus din majoritatea terei.

Cris'a ministeriala din Belgradu inca nu s'a delaturat. Se vorbesce multu de unu ministeriu Risticu-Gruiciu. De o cam data conduce ministeriul vechiu afacerile.

Rescol'a din Herzegovin'a si Bosni'a.

Credindu că facem servitie la unii ceteriori stimati de ai nostri, lasam se urmeze aici căte-vă notitie istorice si geografico despre aceste două provincie nefericite ale imperiului otomanu, că unulu sau altul să-si pota face idea mai chiara despre decurgerea revolutiunei.

Partea nordu-vestica a Turciei europene o formeza Bosni'a si Herzegovin'a. Amendoue provincie au unu teritoriu de 1060 milari cu 1.100.126 locuitori. Herzegovin'a jocă mai in partea sudu-vestica si constă mai alesu d'in unu podeu naltu 6-7 mil de urme. Capital'a Herzegovinei e Mostar, a fostu provincia croata, apoi duarele lui Mohamed alu II. Badij in gheveacul alu 12. si alu 13. a fostu anexata la Ungari'a. La anulu 1339 deveni sub regale Serbiei Stefanu, ér după mortea acestuia a făcutu autonomă si sub banulu Twardko proclamata de regat la anulu 1370; deveni apoi la 1401 tributaria turcelor si la 1528 provincia turcesca. Capitala Bosniei e Sarajewo. Mas'a poporului constă din Bosniaci, cari se tragă din viața serbesca. Se mai află apoi greci, turci si tigani.

Poporatuna acestor provincie se occupă cu crescerea vitelor, cu pomaritulu si cu vicle; mai prepareaza apoi arme, articli de piei si de lana. Constitutiunea — că la toti locuitorii muntilor — robusta. Iugulu secularu alu sclavici li-a impiedicatu desvoltarea spirituală, i-a tenutu in intunericu si nu i-a lăsatu se vina la cunoștința despre demnitatea omului. Ce mirare deci, deca unu radu alu libertatii i-a electrizat pre toti! Locuitorii muntilor au fostu amortiti dura nece decătu morți, viața se areta.

Neci iataganele semiluncii, neci intrenirea toturor poterilor nu va mai fi in stare să abata radiele libertatii de la cei ce spală cu sange pamantulu, care i-a creșcutu.

Trecundu acumu la insa-si rescol'a, să consideram cele amintite in numerulu trecutu si se urmarim acumu decursulu revolutiunei.

Insurgenții cunoscu forte bene tote pașurile cele anguste de prin munti; toti bene sciu manuă armele, de ora-ce se ocupă multu cu venatul; nu au in se tactica militară si totu co-i-favorosce in lupta e eufragiul celu de leu si entuziasmulu causei santo. Tota lumea sud-slavica li-tende mana de adiutoriu; in partea sud-vestica au Muntenegrul celu eroicu, ai carui locuitori cu miele li-au venit in adiutoriu. La vestu Dalmatii inca nu dorme si pre langa tota stricetă militara austriaca Bochesulu totu strabate muntii si-si ofere poterile. Mai spre nordu-estu Serbi'a prin Omlandin'a li-aduce totu sucursulu posibilu. Numerulu rescolati-

oru a devenit dejă considerabilu. Comandanțele supremu Liubobraticiu are conociție frumose străgice; dibaci'a lui scie insuflă terore în armă turcesca. Lips'a de arme și munitiuni impiedeca multu pre insurgenti. Tote încordările rescolatilor tientesc se ocupă fortării Trebinia, de unde apoi mai securu se potu conduce operațiunile. — Despre succesele revoluției avemu se înregistrămu următoriele, după Corespondența politica din Viena's: La 20 Aug. în diori de diua una ceta considerabila de Zubciani — elit'a revoltantilor din Herzegovin'a în privint'a militara — navală asupr'a satului turcescu Cicevo. Aceasta ceta luă de la Turci 180 de vite si le si duse in locu securu. Totu odata navalira din manastirea Duze catra Veluiaciu 150 de insurgenti, lăsându 40 de omeni sè apere manastirea Turcii erau de toti 1400 compusi din Nizami regulati si din locuitori inarmati; la inceputu sè prefacura acesti-a că si candu ar' vrea se o tăie la fuga; in fapta inse intenționara se incongiură pre inimici. Insurgentii, observandu inse manevr'a Turcilor, sè retrăseră in pozițiunile cele favoritorie si lasara pre-Turci sè-i atace, ceea ce s'a si întemplat. Dupa resistența resolută de mai multe ore, insurgenti se vediura amenintati de numărul celu preponderante al Turcilor. Cu deșteritate admirabila si-schimbarea poziționa, suindu-se pre unu dealu si de aici apoi se luptara siese ore intregi mai numai cu pusiole si constrințera pre Turci sè-se retraga. In acesta lupta cadiura de la insurgenti comandanții Nico Naciciu, Vuco Bogdanovicu si Kersto Bokelaciu. Turcii pierdura 15 morți si forte multi raniti. Sub sera se intorsera insurgenti la manastirea Duze in castre. Totu la 20 reportara insurgenti una victoria la Bielecu. La 21. Aug. insurgenti ocupara fortării Kerstac, si tote armela, munitiunile si prăvăiatulu Turcilor din Gasco.

Alte atacuri mai însemnate nu avemu asta-di sè in registrămu.

Ordele turcesci rapescu si aprindu totu ce astă incale; muierile si princiile cresciniilor rescolati, ne sciindu ce sè se facă, făcătării aușteri si de unu sange le-dau totu adiutoriului posibilu. Numerul, acestor'a cresce pre di ce merge si lips'a devine si aici amenintatoria.

Tote provinciile crestine din imperiul otoman sunt preste măsura iritate, asia cătu e periclu mare de una revoluțione generală, deca nu se va simți regimul aplicat sè intru-duca reforme, prin care sè se mai usi ureze sortea cea vitrega a poporului.

Unu cuventu la învățamentulu secundariu.

"Auf Anschauung muss sich jeder Unterricht stützen." Pestalozzi.

Societatea omenesca s'a formatu, că 6-menii sè-se ajute reciproc, sè-si comunică unul altui-a cunoștințe; cele bune aè le introducă pentru toti, ér cele reale sè le esileze, si de aici apoi sè medilocea fia căruia-a sè agiunga la stadiulu, care lă pretende demnitatea omului.

Ca mai usioru sè-si pota agiunge una societate scopulu, s'a inființatua asiā numite institute de învățamentu seu scoolele, care au sè usioareza fia căruia-a calea catra perfectiune.

Din tempurile cele mai primitive si-ai indereptat omenii atenționarea asupr'a obiectelor din apropiere, asupr'a naturei. În simplicitatea loru observara, că in natura domnește ordene: de aici venira apoi si ei la ide'a, că ar' fi bene si frumosu, deca si in afacerile loru ar' fi atare ordene. Acestea s'a si introdusu si in adeveru a si contribuitu multu la desvoltarea materiala si spirituala a omenimii. Ordene iei, ordene colo; acesta a trebuitu dara sè-si estenda poterea preste intrega activitatea omeniloru, deci si preste scole, preste învățamentu.

Conformu desvoltării omului, s'a intrudusu in învățamentu ordinelu următoriu: inferioru si superioru seu primariu, secundariu si superioru. Scopulu învățamentului e: a comunică si insuși altora cunoștințe interesante străine, care contribuesc la perfecțiunarea respectivilor.

Considerandu acumu constituționea omului, cene nu e conștiu de greutățile, care se ivescu acelui'a ce si-ia asupr'a misiunea de a comunica si insuși altui'a cunoștințe interesante străine. Unu proverbiu latiu dă: „quem dī odere, paedagogum fecere“; si in adeveru latinul are dreptu, de ora-ce bietulu paedagogu trebuu sè-si dedee ochiulu susfletului seu asiā de bene, pana va poté urmarī tote fazele, prin care trece omulu pana agiunge la maturitate, pana candu pota sè amble pre petiorele sale proprie. Dara latinul a esperiatu multu si la urma s'a facutu si audace, candu s'dissu: „ad impossibilia nemo obligatur“. Pre incetului apoi a scrutat si mai departe si a afirmat, că sentenția de mai susu e adeveru, intielegundu sub „impossibilia“ lucrările, pentru care mentea omenesca e prea juna, fără sè eschida inse posibilitatea, că ceea ce asta-di appare „impossibilu“, manea sau mai tardiui inca va romané totu asiā si nu va poté intră in sfer'a posibilității. De si nu culminău pre timpulu Romanilor scientiele naturali, că astă-di, atât'a inse s'a constatatu de pre atunci, că nemicu nu se pota abate de la legea s'a naturala; fient'a aceea suprema a decis: si totul trebuie sè se supuna vointiei sale. Acestea ni-o documentează legea inductiunei, candu privim numai omulu — lumea acăstă mica. Istorii inca nu ni-a arătat sè se fia nascutu cene-v'a si se nu fia si morit; acăstă se intempla si in mare si noue nu ni-e datu altu cev'a, de cătu sè observămu ceea ce potem si de aici sè ne nisim a intrebuită aceea, ce ni pota largi cerculu nostru de activitate.

Societatea omenesca si-a facutu si-si face numai instituționi de acelle, care producă pentru dens'a cev'a folositoriu si care nu taia in sfere nepenetrabile, pentru mentea omenesca.

Astu-felul suntu constituite si instituțele de învățamentu, adeca scoolele. Nu involve in sens scola nemicu imposibilu; ocupaționile ei sunt statorite de omeni erași pentru omeni; asiā dara totu ce se pertineza in scola e unu ce posibilu. Atât'a pentru ințelegere si de a-ști insuși totu ce se concentreaza acumu in intrebarea: cumu sè se predece cutare obiect, cumu sè se facă mai perceptibilu pentru acel'a, care are lipsa de densulu că sè si-agiunga perfectiunea.

S'ar recere unu spatiu multu mai mare de cătu colonele anguste ale acestui diuriu pretilui, daca amu respunde intrebarea astă pentru tote trei formele de învățamentu. Cu alta ocazie ne vomu ocuji de dens'a in totu cuprinsulu; pentru acelu o analizăm numai cu respectu la învățamentulu secundariu sau din gimnasiu.

Ce suntu dara scoolele secundarii!

Suntu puntea, carea impreuna ișteamantulu inferioru cu celu superior sau acelu maestru dibace, carele deschiderei omenesci tote usile vastei campie a nelor. In gimnasiu dara venu inainte totu jecetele de învățamentu, care potu contribui-si de pucinu la perfectiunarea omului.

Obiectele aceste sunt preparate asiā, că sè-le pota precepe scolarilu, pa desvoltarea poteriei sale facultative, pana acumu. Aterna numai de la maghi sè-si plenesca detori'a. So recere adeca de înregistru in lino'a prima, că sè se facă juriu scolarilor; acăstă o pota ajunge de la prin una trattare cătu se pota de blu si discipulii; sè nu sufore nece ot, à in scolarii sè se incubeze unu spu servilu că-ce acestea ucide energiia. Pa i-a succesu odata a castigă pre-pila in partea s'a, acesta sè voru si totu de-un'a sè meriteze trattarea coperativa a magistrului loru, voru ingrijură totu ce i-ar potea cauza acestui peplase si ochiulu loru va si indereptatul mai intrebatu se fia scoolele secundarii si ce daune se ivescu in casulu contrarui.

Candu amu scrisu sărurile aceste, nu amu avutu altu in vedere de cătu scoolele secundarii preste totu si nece la unu casu intenționarea, de a vătăma pre cene-v'a. Amu voitul sè aretămu numai, cumu trebue se fia scoolele secundarii si ce daune se ivescu in casulu contrarui.

Deca pro la scoolele noastre secundario din Transilvania, pre la Blasius, Brasovu ori pota Naseudu se va simți cene-v'a valentu pentru aceste observaționi obiective, acelui-a i-revocării in memorie casulu cu stupulu celu furatul alla tieranului, sau mai precisu vorbindu, astut'a judeului intru eruirea deliciențului. Sapieni sat.

Unu amicu alu învățamentului.

Conferint'a din Bonu.

Bonu. 14. Aug. 1875.

(a) Numai se convingu pre incetului chiaru si credintosii bisericici romane catolice, că biserică loru in urma desvoltării ei incepându de la secol. V. succesiu pana astă-di s'a abatutu multe de la constituționea ei primitiva. Se convingu pre dī ce merge totu mai tară că ambitiunea unor pontifici, d'a concentră tota potestatea in person'a lor suprimandu aproape tota potestatea si dignitatea Episcopatului, in cătu printecest' a ince-si conciliile ecumenice devinu una machina de votare la comand'a Pontificelui s'a mai bine a intunecatului seu consiliariu a secret Generalulu Jesuitilor sub a carui sciatoria influenția stă ihsu-si Pontificele — apoi prin essagerat'a splică prea silita a unor dogme si formarea unor dogme noue contra spiritului desvoltării omenesci si iniatiurelor lui Coristosu — au tras dupa sine urmarile celor mai triste.

Inainte de despartirea bisericii două, in a apusului si a resaritului Crestinii că frati adeverati marturisi aceea-si credintă, e bucurau de acel si institutiuni bisericii, inaltia roguia la acelle-si altarie, aduceau acelle-jertfe si se impartesiau cu acelle-si cramente. Urmăndu despartirea, de cum se scie, in unu modu frivolu, nascutu numai de cătu lupt'a pentru credintă si ur'a intre Resariteni si puseni. Cei, cari pana aci erau frati, ceputu a se luptă dusmanesce unii cu altorii-a, si acesta lupta s'a continuat, a luat dimensiuni totu mai mari decurgendu cu o inversiune in cosiata.

Si-au sfarmatu multi capulu, in modu si prin ce mediuloc se pun data fine acestei lupte. Cunoscamu se eri, in cari s'a ventillat cestină ea este a chiaru d'in partea credintosilor bisericii catolice. Toti cati scriissu in astă privint'a au ajunsu in că altulu la acelui rezultat că: nu usiā se pot efectui, deca se voru reactualizate institutiuni si deca se va relativă constituționea bisericii calcata in ciore prin absolutismulu Papilor.

Conferint'a din Bonu convocata inca de cu primavera de veterani Döllinger trage asupr'a si privirea si intenționea lumiei intrege togmai pentru si-a propusu discutarea si rezolvarea acestei cestinui.

Conferint'a sub conducerea instatului Döllinger nu voiesce nici multu nici mai pucinu de cătu astă chiajai cu carea sè se deschida usiā dulai despărțitoru sau eu alte enibile modulu, cum aru poté cei despartiti ajunga era-si la credintă, ce au murisit-o SS. Cyprianu, Ambros, Hieronimu, Gregoriu etc. cari in marturisirea loru si intru apera de melioru bisericii lui Christosu chiar asiā au fostu de fideli că si SS. din saritul Athanasiu, Cyrilu, cei trei padocieni: Vasiliu celu mare, Gregor de Nyssa, si Greg. Nazianzenulu, Chostomu s. a. La ce rezultat va ajunge vomu vedea!

Fiindu deci de unu interesu masivului acestei conferintiilor chiaru pentru noi Romanii cu permisiunile D'Talle, Dle Re'factore, mi-i au voile Ve relatā *) despre celle petrecute pana astă-di (14/8) promisiu că si desparte cele ce se voru petrec in decursul conferintiei mi voi face datorintă.

Cea d'antâi siedintia s'a tenu in 12. I. c. demanetă. La acesta siedintă au participat numai catolici „vechi“ si „orientali“ si au statori că in decursulu siedintelor plenare se vorbesca numai frantiozesci si nemtesci. Anglezii si Americanii preste 30.1 numeru, mai cu sema preuti, s'a intru-

*) Primul cu multumire bunele se viite Ve rogămu a continua. Red.

nitu numai după am. — In siedintă de demnătietă au fostu presenti dintre reprezentanții bisericii ortodoxe resarcite, din România, Eppi Ghenadie și Melchizedec; din Constantinopol archimandritii: Brynnios, Anastasiadis, mai departe Dr. Waphidis Maroulis și Eutazias. Reprezentanți ai bisericii din Rusia: profes. Ossini, protop. Ianisov, Tazator Philipov și Kyrie; din Serbia arhim. Sabba și din Dalmatia diaconul Milosiu.. E de însemnatu, că intre orientali a fostu și scriitorul germanu Dr. theolog. J. J. Overbek, carele s'a ocupat și au scris multu despre dogmele bisericești, și carele altu cum trăsesc în Anglia.

Döllinger a deschis conferința prin un discursu despre: controversele dogmatice între biserică res. și apuseana, desvoltarea loru istorică de la începutu pana în prezent, care tienă mai bine de 1 ora. Elocintă si logică acceptată venerabilu betranu a storsu admiratiunea fascinatorilor. „La începutu — dice oratorulu — principiul: „Quod ubique, quod ab omnibus“ avu totu aceeași valoare atâtă in biserică apuseana câtu si in cea resaritana. Principiul acestu-a mai tardiu lu-paresi bisericii apuseana, zidindu-si Ierarchia sa incepă din veacul V. VII etc. in forma nouă, falsificandu înveniaturile primitive creștinesci. Intre multele înveniaturile false este si adaușulu din Symbolu „filioque“ in poterea carui-a apusulu voia a aduce la valoare supramatiă preste Orientu, fără că să se potă justifică acestu adaușu de cătu numai prin autoritatea Papei. Biserica resaritului a combatutu acestu adaușu, voindu să remana sentinelă credintiosa înveniaturelor primitive. — Papii, cari pana aci se numiă locuitorii lui Christosu: „propria potestate.“ Innocentiu III. s'a numită mai multu: „locuitorul lui Ddieu.“ Formularea sistematică a acestor nesunție si cflu-sul loru—theoriă infallibilității—o afămu la Thom'a d'Aquinu, formulata pre basă pseudo-decretelilor Isidoriane.

Trece mai departe oratorulu la imperiul Bisantinu, care era amenintat de Turci, cercandu ajutoria la Latini. Incercările de unire s'a facutu in conferințele din Lyon si Florentia. Sistemul papal se desvoltă mai departe pre basă doctrinei: că Pap'a are dreptu a dă directiune înveniaturelor bisericești. Pre candu poporale germane pasiesc contră acestei procederi, pre porțea Latinilor crescă unu aliatu poternicu in ordulu Jesuitilor, numai puçinu allu Dominicanilor. Ambele acestea orduri in secl. XVI. XVII. si începutul lui XVIII. au fostu columnele sistemului papal, care stă in contradicție cu sist. episcopalu.

Dupa ce atinse oratorulu si biserică galicana, a vorbitu despre biserică latina in tempulu de facia In fine a revenită asupr'a sentenții grecesei „τὸ πνεῦμα ἐπορεύεται εἰς τὸ πάτρος δὲ νοῦ“ pre carea o desemnă ca identica cu: „ab filio“ Inainte de prima siedintă Döllinger a impartesit orientalilor unu proiectu de Symbolu in care catolicii „vechi“ stergh pre „filioque“ voieseu inse a aduce la valoare prebasă unor locuri din SS. Parinti grecesci o concurentia a flului facia de purcedere spiritului suntu. Dupa ce acestu proiectu a fostu essamenat strictu in o sit-dintă separată, profesorul Ossini a respunsu in numele orientalilor: Döllinger primindu respunsul a inclusu siedintă prima.

In 13. Aug. s'a tienutu a II. siedintă, fiind orientalii numerosi. Intre acești-a s'a potutu vedé Archiepisc. din Syr'a Alexandros (Lycurgos), profesorii din Athen'a: Damasus si Rossis. Döllinger deschide siedintă a dandu spresiune bucuriei sală pentru participarea cea stralucită din Regatul grecescu Archiepiscopulu Alexandros a esprimat complacerea pentru ide'a si nesunțile către reunire (aplause.)

Professorul Ossini respunde la proiectul asternutu orientalilor: „că

adeca spiritulu suntu si are esistintă si prin fiulu (vraeges) declarandu-se, că pana candu texturile din locurile respective alle SS. Parinti nu suntu alaturate nu se poate lassă in discussiune asupr'a acestei intrebări. Totu-odata espune unele teorii cu privire la inveniatura scrierilor SS. Parinti. Prof. Damasus dice că singur'a baza despre purcederea spiritului santu este: sant'a scriptura si Synodulu ecumenicu II-lea. Totu la această au mai vorbitu Rossis si Ianisow.

Siedintă din 13. Aug. se inchiaște cu aceea, că Orientalii inca să facă unu proiectu cu privire la purcederea Spiritului suntu. In acestu proiectu Orientalii inca stergh adaușulu „filioque“ si înveniția totu odata: că *Spiritulu Santu si are esistintă de la tatăl, fără nici o collocare a fiului, în fine că ei „o purcedere eterna sau tempora in orice modu a Spiritului de la fiului o privescu numai că o speculație theologica, nu inse că dogma.“*

Sabesiu, 20/8 Aug.

Alegerea de la 16/4 Aug.

In cerculu primu sasii au alesu pre Zay (natiunalistu), majoritatea romana a facutu passivitate absolută. In c reul alu II. romani au alesu pre Kállay Béni (Senyoistu); sasii au votat pentru Steinacker. Parteciparea romanilor in acestu cercu siare motivele sale prea interesante, pre-cumprea interesanta e aici tota afacerea electorală de acum'a. *)

Corresp.

De langa Reginulu sasescu in diu'a scaimbarei lafacia.

Precum radiele cele blande a sărelui de primavera tradișeu din somnu valea, campi, muntii cei ingrunati cu arbori betrani că veacurile si parfurile celle cristaline; chiar și se tredă din letargia si natiunea romana de prin tienutulu acestu romanticu a Transilvaniei nefericite, cardu audi scirea imbucuratoria, că la 29/17 Aug. se va tienă in Reginu' sasescu adunare generală a asociatiunii Transilvane.

Totu uitara suferintele celle grele ale despotismului magiaru; colorea cea pală — expresiunea desperarei — a disparutu momentanu de pre faciale romanilor si locul ei a ocupat purpurulu simbolulu manifestării. Tunetulu de vera nu poate misca mai tare sinulu vegetatiunilor, de cătu cun misicatu scirea de mai susu animele poporatiunei romane de pre aici. Tote tienuturile romane ale acestei provincie romane suntu mai favorite de cătu acestă. Se mai află pre ici si pre cele cate una scola buna, carea deschide ochii sufletești la sute si mii; dara pre aici nu avemu nemicu, afora de

deca voiescu unu tata bunu să-si cene-va atâtă de forte, că se probeze rezilarea dorintii male. Dece voiescu unu tata bunu să-si cene-va atâtă de forte, că se probeze rezilarea dorintii male.

Reginulu sasescu o contrulu alorū trei tienuturi estense locuite de romani si adeca tienutulu Muresului pana la Toplița romana, allu Gurghiu pana in secime si alu campiei transilvane. Romanii si in acesta cotate regia suntu in minoritate; starea materială preste totu e medijocă. Inteligenția e mica la numeru, dara mare in simiente romanești. Romanii din giuru suntu unu popor desceptu, capabil de ce e bunu; nu e nece de cătu corruptu, după cumu am auditu pre unii posimisti afirmandu, foră se scie ce vorbescu.

Inteligentă din giuru cestatoria mai așeu din preotime inca e conscientia per eminentiam de natiunea, caroia i-a nascutu.

*) Aceptăm informatiuni detaiate.

Causă a amortirei o astu in impilarile celor de la potere si in cătu-vă si in recelă, cu carea s'a arestatu corpulu celu mare al natiunei facă de parte.

Cutezu dăra a sustiné in facă natiunei cu fruntea senina, — că in acestu tienutu atâtă intelligentă, cătă si poporul român suntu necorupti in simiente românesci. Această mi-o constatază eclatantu vivacitatea pentru adunarea generală. Micu si mare, teneru si betranu... toti bene suntu ingrijiti pentru una primire cătu se poate mai caldurosa a fratilor, care vinu din tote coltjurile Daciei traiane, se-vedia ce sorte au connatiunialii lor de pre aici; toti bene privesc curiosi la sosirea momentului, candu se va arangă pentru ei primă serbatore natiunala, după dieci si sute de ani.

Tempulu celu scurtu, abia de una luna de dile, pre langa tota bunavointă — dienu e suficiente pentru realizarea unoi primiri, asia cumu si-a intipuit-o romanimea de aici; de aceea si credu, — că cele ce -- poate — voru fi omissi nu le voru consideră de negligentia fratii nostri multu doriti, că ce ele voru fi reparate prin sinceritatea si amoreea ce o voru intimpină.

In aceste dile vitrege nu i-a remasă romanului Ardeleanu alta consolare, de cătu acestu institutu sacru, a carui piatra anginala a facutu să curga văi de sudori pre fruntile albito alle mai multor romani devotati causei comune. Suntemu datori dara eu totii să concluderă, să punem unulu fia carele căte una pietrica pana se va năltă falnicu si va insuflă respectu si dusumanului inversiunatu.

Veniti deci fratilor din toto angajurile

patriei romane si stringeti manele confratilor vostri din partea nordu-ostică! Ve-

niti micu si mare si faceti, să nu se stingă

in animele noastre focul, carele numai a-

cumu incepe să se apenda!

La Reginulu sasescu ve chiamă cu voce înalta si geniulu acelu barbatu celebrare tota viata si-a sacrificat-o numai pentru înflorirea neamului romanescu! Asociatiunea transilvana avea in fruntea să a in anul trecutu nu anotimpu naditoriu. Creatoriul insă l'a chiamat in sinulu seu rasta-di numai osamentele cele pale, — tacute le mai avemu, si aceste-a jacu in unu mormentu rece, alu carui residentia e Reginulu sasescu. Bar. Vasilie L. de Popu nu vă mai strigă la dechiderea adunarei generale: Stralucita Audunare!!! Elu ni-a paresit, după ce ne-a înveniatu multe; acumu e detorintă nostra să ingenunchiăm la mormentul lui si să-i dicemul din tota animă: eterna memoră lui!!! Veniti dara cătu de multi, că ce serbatoreva vă fi dupla si ajutati-ne să-o celebrăm cătu se poate mai solemnul!

Anima mea doresce unu ce sublimu; una buna scola primaria, carea din cauza mi-si tienu de datorintia să descoperu si materiali vă trebuie să se inchida mane sau să spună toturor, credință că se va afă poimane. Dece voiescu unu tata bunu să-si cene-va atâtă de forte, că se probeze rezilarea dorintii male.

Dupa ce se voru fi finită dejă agendele dunaroī generale, cuteze cene-vă dintr-arbatii nostri eminenti si convoca una lunare, la care se-i fia permisă fia carui manu să participe. In tienutulu Reginulu sasescu numerul romanilor de departe preste 0 de mi. Dupa cumu am disu mai susu si unu institutu de învenitamentu.

Dece guverniul colu parentescu nu reconsideră intru nemici, — e datorintă atra să ne misicămu. — Să ne adu-rou amente de proverbii romani „ajută roane si dădicu ti-va ajută!“ Cădei demii nu s-ar putea adună de la acea poporă necorruptu, candu ar fi vorba despre dechiderea unui gimnasiu romanescu i acestea-eate!

Eta în dorintă mea! O-r-comandu di totu astu apretiarei celoru chiamă! Întocă, sucosea-o si in coce si in clo si nu rea să nu o dechide de realisibila. Puță di umeru la umeru si poporu român di aceste tienuturi după 5 sau 10 an va scapatu de intunecul anenantiatoiu!

Credem, cene a voită m'a intielesu, doresc să ingă fia carele in pace la Reginu.

Munteanulu.

Ratiocinu
comitetului arangiatoriu a balului romanu din Vienna, ce s'a tienutu in 27

Fauru st. n. a. c.

Consemnarea

offertelor incuse pentru balulu romanu din Vienna (27. Fanru st. n.) alu carui eveniment este destinat pentru sustinerea cabinetului de lectura a societății academice „România-Jună“

(Urmare)

C.) Din Transilvania.

V. Fagaras si giuri: List'a Nr. 3. si 4 colectante Dlu Joane Cinte, cancelistu:

fi cr.

1. Societatea argasitorilor romani din Fagaras	5 —
2. Dl. Aron Densusianu, avocat	2 —
3. „ Ioanu Romanu, avocat	2 —
4. „ Vasile Popu, comerciant	2 —
5. „ Joanu Cinte, cancelist	2 —
6. „ Joanu Florea, asessoru la sedie	1 —
7. „ Ilariu Duvlea, avocat	1 —
8. „ Margineanu, capitanu c. r.	1 —
9. „ Georgiu Negrea, subjurător	1 —
10. „ Codru Dragusianu, vice capit.	1 —
11. „ Danielu de Gremoiu, protonot.	1 —
12. „ Nicolau Recsei, revisor	1 —
13. „ Grigoriu Neg. ea, controlor	1 —
14. „ Alessandru M. Micu, vicarin	1 —
15. „ Efremu Pandrea, notariu lasadrie	1 —
16. „ Nicolau Cipu percepto	1 —
17. „ Jovianu Stoică, judecător	1 —
18. „ Georgiu Boeriu, supr. locot. pens.	1 —
19. „ Joanu Turcea, pret. dist.	1 —
20. „ Joanu Fagarasianu, practicandu	1 —
21. „ Josifu Cergedi, controlor	1 —
22. „ Joanu Ganea, proprietariu	1 —
23. „ Tom'a Cipu, tutorul gener.	1 —
24. „ Josifu Poparadu, cancelist	1 —
25. „ Joanu Gram'a, avocat	1 —
26. „ Ilariu Negrila, pretor	1 —
27. „ Paulu Petruțianu, capit. c. r.	1 —
28. „ Davidu Pandrea, locot. c. r.	1 —
29. „ Nicolau Tom'a, proprietariu	1 —
30. „ Florea, supraloc. pens. in T. Recea	1 —
31. „ Boeriu, locot. pens.	1 —
32. „ Helarius Boeriu, loc. supr. pens. in Ohaba	1 —
33. „ Georgiu Boeriu, pret. in Venetia	1 —
34. „ Josifu Stoică, not. com. in Sine-a-vechia	1 —
35. „ Joanu Pilti'a, parochu in Sambeța sup.	1 —
36. „ Joanu Hobianu, cancelist in Fagaras	50
37. „ Georgiu Eisner, librariu	50
38. „ G. Pop'a, cancelist distr.	50
39. „ Sumuica Ganea, pract. adv.	50
40. „ Joanu Becleranu, argasitor	40
41. „ Joanu Popa,	40
42. „ Joanu Cior'a,	40
43. „ Nicolau Etvesiu,	40
44. „ Joanu Toflea,	30
45. „ Joanu Gimbasianu,	30
46. „ Axente Toflea,	20
47. „ Georgiu Poparadu, not. com. in V. Recea	50
48. „ Georgiu Boeriu, locot. super. pens in V. Recea	50
49. „ Georgiu Trambitariu, parochu in V. Recea	50
50. „ Joanu Radbea, not. com. in Sine'a	50
51. „ Mihailu Poparadu, capit. pens. in Posorja	50
52. „ Georgiu Comaniciu, direct. la scol. rom. in Venetia	50
53. „ Ladislau Clocoșianu, not. com. in Cartișor'a	50
54. „ Danila Sierbanu, not. com. in Voila	50
55. „ Georgiu Gavrila, propriet. in Jassi	40
56. „ Georgiu Costea, primariu com. in V. Recea	30
57. „ Georgiu Boeriu, parochu gr. or. in T. Recea	30
58. „ Lazaru Neumann, ospetarin in T. Recea	30
59. „ Paulu Monea, doc. in Dragusiu Nișolau Banciu, colect. com.	30
60. „ S. Cartisior'a	30
61. „ Joau Ilasiu, not. com. in Brez'a	30
62. „ Georgiu Popa, colect. com. in S. Cartisior'a	20
63. „ Moise Carstea, tiera rom. in Calboru	20

Transportu:	54 fl.
64. Dl. Ioanu Cărstea, not. in Calboru	— 20
65. „ Georgiu Farcașiu, economu in Voil'a	— 20
66. „ Ioanu Pop'a-Jovu, prim. com. in Sambet'a sup.	— 20
Sum'a din F. garasiusi giuru:	54 60

VI. Ighiu (Magyar-Igen). *List'a Nr. 135.*
colectante: Joachim Crisianu, parochu:

1. Dl. Nicolau Florenu, proprietariu	1 —
2. „ Joachim Crisianu, par. gr. or.	1 —
3. „ Nicolau Haida, cantoru	— 50
4. „ Petru Lazaru, docente	— 50
Sum'a:	3 —

VII. Kisfalău si Siardu, colectante Dl. Nicolau Popu, parochu gr. cath. in Siardu, *List'a Nr. 154.*

1. Dl. Sam. Molnár, pret. in Siardu	1 —
2. „ Nicolau Popu, preotu gr. c.	1 —
3. „ Ioanu Popu, not. cerc,	1 —
4. „ Teodoru Pauletti, docente	— 50
5. „ Georgiu Barbu, jud. com.	— 50
6. „ Moise Dumitoreanu, not. prim.	— 50
7. „ Georgiu Lucaciu, proprietariu	— 50
8. „ Ioanu Barabăsiu, economu	— 30
9. „ Mich. Briscasiu,	— 50
10. „ Nic. Ceteanu,	— 30
11. „ Joach. Dejanu, pr. in Kisfalău	2 —
12. „ Georgiu Totoianu, parochu	1 —
13. „ Ioanu Munteanu, docente	— 50
14. „ Ioanu Daianu, antiste com.	— 50
15. „ Zaharia Moldovana, curat. prim.	— 50
Sum'a:	10 60

VIII. Nasendu: *List'a Nr. 10.* colectante Dl. Dr. A. P. Alexi, prof. gimn.

1. Dl. Al. Bohatielu, capitann sup.	2 —
2. „ Greg. Moisilu, vicariu	1 —
3. „ Leontinu Luchi, pret. c. r. pons.	1 —
4. „ Ioanu Florianu, pres. trib.	1 —
5. „ Joachim Muresianu, assessora	1 —
6. „ Massimu Lic'a,	1 —
7. „ Aritonu Marcusiu, jude reg.	1 —
8. „ Dr. Const. Moisilu, prof. gimn.	1 —
9. „ Dr. Paulu Tanco	1 —
10. „ Dr. N. Maier	1 —
11. „ Dr. A. P. Alexi	1 —
12. „ N. Besi'a,	1 —
13. „ Beniamin Hang'i'a,	1 —
14. „ Florianu Marianu, jude cerc.	1 —
15. „ G. Manu, amplioiatu	1 —
16. „ Josifu Mihalasiu, mag. post.	1 —
Sum'a totale:	17 —

IX. Orlat: *List'a Nr. 20.* colectante Dlu Petru Bradu, protopopu onor.:

1. Dl. Dr. Georgiu Majoreanu, med.	2 —
2. „ Petru Bradu, protop.	2 —
3. „ Petru Munteanu, mag. post.	1 —
4. „ Nicolau Isdrailla, dogariu	1 —
Sum'a :	6 —

X. Poian'a si Sin'a *List'a Nr. 130.* colectante Dl. Nicolau Blasianu:

1. Dl. Nicolau Blasianu, in Sin'a	fl. cr.
2. „ Nicolau Ciugudeau, prop.	2 —
3. „ Luca Sav'a, par. gr. or.	2 —
4. „ Dem. Lazaru, docente	1 —
5. „ Ioanu Bogdanu, not. com.	1 —
6. „ Ioanu Radu, docente	1 —
7. „ Nicol. Dobrota, preotu gr. or.	1 —
8. „ Ioanu Sierbu, preot. gr. or.	1 —
9. „ Georgiu Pelagi, doceate	1 —
10. „ Ilié Hociot'a, docente	1 —
18. „ Joane Rodeanu, econom.	1 —
12. „ Marcu Bucuru, econom.	1 —
Sum'ma :	14 —

XI. Rasinari: *List'a Nr. 21.* colectante Dl. Dr. Med. Gregoriu Sandeanu:

1. Dl. Dr. Med. Gregoriu Sandeanu	3 —
2. „ Ioanu Mutiu-Urechia, not.	1 —
3. „ Sav'a Popoviciu, parochu	1 —
4. „ Dr. D. Popoviciu-Barcianu	1 —
5. „ Jacobu Ciucianu, econom	1 —
6. „ Maniu Droeu,	1 —
7. „ Ioanu Cieranu,	1 —
Sum'ma :	14 —

Transportu:	9 fl.
8. Dl. Maniu Tapalaga,	1 —
9. „ Bucuru Danchesiu,	1 —
10. „ Ioanu Romanu, direct. scol.	— 50
11. „ Nicolau Ciucianu, econom.	— 50
Sum'a:	12 —

XII. S. Sebesiu, *List'a Nr. 21.* colectante: Dlu Joanu Paraschivu, subj. reg.

1. Dl. Balomiri, jude reg. in Sebesiu	2 —
2. „ Georgiu Angialu, pens.	2 —
3. „ M. Savu,	1 —
4. „ J. Bositi'a, advocatu	1 —
5. „ J. Muñteanu, advocatu	1 —
6. „ J. Paraschivu, jude reg.	1 —
7. „ Ioanu Tipoiu, protop. gr. or.	1 —
8. „ N. Lazaru, parochu gr. or.	1 —
9. „ Avramu Davidu, parochu gr. or.	1 —
10. „ Ioanu Onitiu, comere.	1 —
11. „ Vladu, cancelistu	1 —
12. „ Petru Panfilie, economu	1 —
13. „ Ioanu Mihailianu, in Vingardu	1 —
14. „ Ioanu Stoicu'ta, par. in Sescriu	1 —
Sum'a:	16 —

XIII. Téc'a si giuru: *List'a Nr. 13.* colectante Dlu Grig. Vitéz, prop.

1. Dl. Grigoriu Vitezu, propriet.	1 —
2. „ Sim. Auguru, preot in Ocniția	— 50
3. „ Nic. Mateiu, preotu in Băilei'a	— 50
4. „ Teod. Moldovai, pr. in Posmușiu	— 50
5. „ Sim. Dorgo, inv. in Ocniția	= 20
6. „ Ales. Butnaru, pr. in Pinticu	— 50
Sum'a:	3 20

XIV. Tergulu-Mureșului, *List'a Nr. 18.* colectante Dlu Petru Piposiu:

1. Dl. Demetriu Fogarasi, comerc.	2 —
2. „ Antoniu Stoiea, jud. la tabl. r.	2 —
3. „ Petru Piposiu, jud. la tabl. r.	2 —
4. „ Sim. Popoviciu, jud. la tabl. r.	1 —
5. „ Ant. Sanciali, vice fiscalu	1 —
Sum'a:	8 —

XV. Vajda Huniadu: *List'a Nr. 16.* colectante Dlu Andrei Popescu:

1. Dl. Ioanu Alba, cosocariu	1 —
2. „ Simionu Popoviciu, not. cer.	1 —
3. „ Georgiu Daniela, primariu	1 —
4. Dna Amalia Dim'a, proprietară	1 —
5. „ Mari'a A. Pecurariu, preotesa	1 —
6. Dl. Avramu Pecurariu, preotu	1 —
7. „ Nicolau Manteanu, cordovangiu	1 —
8. „ Danilu Mus'a, cancel. silv.	— 50
9. „ Aureliu Cuteanu, assist. farm.	— 50
Sum'a:	8 —

(Va urmă.)

Bibliografia.
„Scola“ Sub acesta numire voiu sădă de la 1-a Octombrie a. c stilulu nou un'a foia septemanaria, menita a tienă pre invetitorii nostri in curentul desvoltarei si perfectionarei toturor scientelor pedagogico-didactice si a lea totu-oata si tota cunoștințele de lipsa cu deschilinita privire la indigintele poporului nostru si desvoltarei lui intelectuale, morale si materiale.

Acesta foia, essindu in fiesce-care septmana odata si anume Luni-a, va contine 1-o Articlu pedagogico-didactic dedis pre bas'a credentiei crestine, dupa cei mai renomiti si experti barbatii de scola intotote cu teori'a impreunandu pracs' ca mai aplicabila la starea si indigintile noastre. — Mai departe totu numerul vi contine cîte una catechesa intocmit după preceperea pruncilor scolari.

2-o Tote legile referitorie la invetia mentu — celea de pana acum'a, cri sunta in vigore, in resumatu — celea de aici inainte edande, in totu cupenulu.

3-o Articlu din economia domestică si rurală, precum si tractate d'in altă scientie cum e: istoria, fizica etc.

4-o Revist'a evenimentelor cursive:
5-o Corespondintie.
6-o Diverse.
7-o Afora de acestea in „Fisióra“ se

voru publică articli belestrici d'in sfer'a vietii scolare.

Pretiulu pentru trei-luniul Octombrie-Decembrie a 1 fl. 50 cr. solvindu anticipativ La Redactiunea foilei „Scola“ in Gherla (Szamosujvár).

Collectantii primesc de la 10 exemplare prenumerate unulu in semnu de remuneratiune.

Gherla la 10 Augustu 1875.